

Stichting Papua Cultureel Erfgoed

jaargang 4 - no. 7 - november 2005

COMITÉ VAN AANBEVELING

Drs. Frits Sollewijn Gelpke
oud-bestuursambtenaar NNG,
oud-voorzitter Nieuw-Guinea
Raad, historicus.

Dhr. Fred Korwa

Papua vertegenwoordiger, oud-
medewerker Ministerie van
Landbouw.

Drs. Cees van Dijk

oud-bestuursambtenaar NNG,
oud-minister van Ontwikke-
lingssamenwerking en van
Binnenlandse Zaken.

Drs. Nancy Jouwe

adj. directeur Stichting Mama
Cash, bestuurslid Stichting
HAPIN.

Mr. Carel Schneider

oud-bestuursambtenaar NNG,
oud-ambassadeur, schrijver
(pseudoniem F. Springer).

Drs. Dirk Vlasblom

journalist NRC Handelsblad,
antropoloog en historicus
m.b.t. Papua.

Dhr. Joop van Zijl

radio- en televisiejournalist,
o.a. redactie NOS.

Drs. Ria Beckers-de Bruyn

oud-fractievoorzitter Tweede
Kamer, voorzitter Stichting
Natuur en Milieu, lid Raad van
Toezicht Wageningen Univer-
siteit en Research Centre.

Dhr. Aad van den Heuvel

televisieprogrammamaker.

Mr. Jan Herman van Roijen

oud-ambassadeur in Jakarta en
Londen.

VAN DE NIEUWE VOORZITTER

Na het vertrek van de vorige voorzitter, werd zijn taak met veel inzet overgenomen door vice-voorzitter Pim Schoorl. Momenteel werken Pim en ik nauw samen om de overdracht van taken soepel te laten verlopen. Omdat ik vanaf de oprichting bij PACE betrokken ben geweest, de regio ken, en een aardig netwerk van contacten heb werd ik in juli benaderd met het verzoek om het voorzitterschap op me te nemen. Ik was toen net terug in Nederland, na een paar jaar in Australië te hebben gewerkt. Vrijwel meteen was ik enthousiast om mee te denken binnen PACE, voornamelijk omdat ik het werk van de stichting relevant vind voor de mensen van Papua.

Ik denk hierbij aan geschreven werken over Papoea-culturen, plannen en rapporten van vroegere ontwik-
kelingsprogramma's, anekdotes en romantiserings
door bezoekers van ver, en de materiële cultuur die via
verschillende wegen in Nederland terecht kwam. Al dit
materiaal communiceert op fascinerende wijzen met de
geschiedenis van de Papoea's en kan op vele manieren
aansluiten bij hun aspiraties. Onze contacten in Pa-
pua hebben onlangs duidelijk aangegeven dat in het
onderwijs in Indonesië, in het bijzonder in Papua, de
achtergronden van Papoeaculturen en de geschie-
denis van de regio van groot belang zijn (zie de bij-
drage van Jaspert Slob).

Ook uitdagend is dat de grote hoeveelheid artefacten
die wij documenteren en bewaren uitnodigen tot
verdere bestudering van contacten tussen Papoea-
groepen, geschiedenissen van invloeden van buiten
af en verschillen in de dynamiek van culturele ontwik-
kelingen binnen groepen (zie de bijdrage van Mieke
Kijne). Wetenschappelijk onderzoek behoort niet
tot onze kernactiviteit maar de collectie en database
van PACE zouden wel door studenten antropologie
of archeologie aangewend kunnen worden. Tevens
geven wij zoveel mogelijk ruimte aan vrijwilligers die
meer willen met de schat aan materiaal en informatie
die door PACE is ontsloten.

Maar wie ben ik? Laat ik mij eerst even voorstellen. Bij
velen van u ben ik bekend als antropoloog en dat klopt
nog steeds. Ik ben opgegroeid in de Kanaalstreek van
Oost-Groningen en na wat zwerven in de chemische
analyse en het Scheepvaart Museum, belandde ik in
een tropisch maar niet minder exotisch grensgebied.
Tijdens mijn studie antropologie aan de Universiteit
van Amsterdam raakte ik in de ban van Melanesische
lichaamsdecoraties. Ik besloot naar de hooglanden
van Papua New Guinea af te reizen en daar werd ik
door Hulimannen ingewijd in de opwindende kunst

van het uitdossen, het dansen en het bespelen van
het vrouwelijke publiek en de mannelijke jury.

Toen ik na terugkeer in Nederland mijn scriptie
over de Huli klaar had kreeg ik via de Universiteit
van Leiden de mogelijkheid om meer onderzoek
te doen temidden van Papoea's. In het kader van
het Irian Jaya Studies Programme reisde ik af naar
het achterland van Sorong. Dat in modern Sorong
evenals in de geschiedenis en delen van de west- en
noordkust van Nieuw-Guinea, Indonesië en Papua
bij elkaar komen heeft mijn beeld van Papua als een
soort Melanesische enclave voorgoed veranderd.
In het jaar 2000 promoveerde ik aan de Radboud
Universiteit Nijmegen op de studie van de Imyan
in de dynamiek van historische banden met de
Molukken en hun ambivalente houding ten opzichte
van de Protestantse kerk, de Nederlandse tijd en de
Indonesische overheid.

Na mijn promotie ging ik terug naar Indonesië om in de
Molukken programma's voor noodhulp en verzoening
op te zetten. Na anderhalf jaar in deze verwoeste
regio en temidden van angstige en getraumatiseerde
mensen zocht ik de rust van de wetenschap op bij
onze antipoden. Ik werd postdoctoraal onderzoeker
binnen een project over goed bestuur aan de Austra-
lian National University. Vanwege participatie in een
breed scala aan debatten over 'falende staten' in
de Stille Zuidzee wist ik verfrissende perspectieven
over Papua te ontwikkelen. Momenteel ben ik als
onderzoeker verbonden aan de Radboud Universiteit
en naast Papua gaat mijn regionale belangstelling
nu ook uit naar de Salomonseilanden.

Binnen PACE wil ik bijdragen aan het verder verza-
melen en documenteren van materialen uit Papua en
het verder ontsluiten van dat materiaal ten dienste
van de mensen in Papua. Ten slotte twee mededelin-
gen van huishoudelijke aard. Joop Sierat heeft zich
teruggetrokken omdat hij onvoldoende tijd bleek te
hebben voor het werk van PACE. Wel maakt hij het
werk van bezoeken van de zusters, broeders en pa-
ters van de missie ter beschrijving van hun collecties
af. Voor zijn advies en, tijd en voor zijn toekomstige
bijdragen, danken we Joop. Het spijt ons ook dat Ien
Courtens vanwege haar werk niet voldoende tijd vind
om binnen PACE het Center for Pacific and Asian Stu-
dies van de Radboud Universiteit te vertegenwoor-
digen. Maar omdat ik tegenwoordig in dat centrum
werk is de band tussen de Radboud Universiteit en
PACE niet verbroken.

Jaap Timmer

Het PACE-logo
is een deel van
de randversiering
onderaan een

Marind-tifa/ trommel.
De Marind wonen in het zuid-
oosten van Papua.

PACE Nieuwsbrief

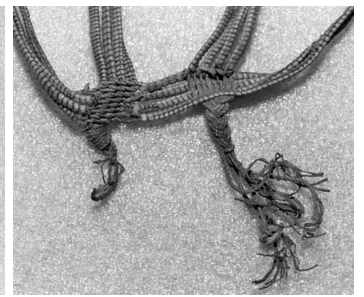
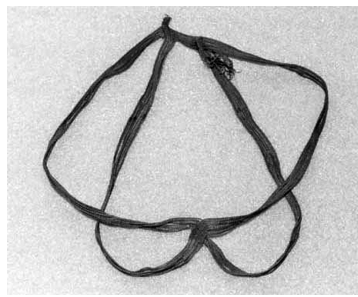
ARTEFACTEN THUIS EN IN DE GESCHIEDENIS

Bij het beschrijven van particuliere collecties merken we vaak dat er meer voorwerpen aanwezig zijn dan de eigenaars zich realiseren. Er zijn vaak voorwerpen die in Nederland simpelweg hun gebruiksfunctie hebben behouden, zoals draagtassen en kabila's en sommige sieraden. Andere zijn opgegaan in het interieur, zoals het sagobord waar de appels altijd op liggen, de schortjes, bogen en pijlen aan de muur, en de stenen klingen in de vensterbank. Bij elke collectie zijn er veel van deze voorwerpen aanwezig. Toch beschrijven we ze allemaal, met het gevolg dat er in onze database een top tien is ontstaan van bijlen, pijlen en bogen, schortjes, kammen, pijpen, tassen, draagnetten, armbanden, kettingen, gordels, en niet te vergeten: peniskokers. Aanvankelijk hadden we de neiging deze objecten als meer van hetzelfde te beschouwen, maar omdat alles toch iedere keer werd gefotografeerd en onderzocht, werden we langzamerhand gevoelig voor regionale variaties in stijl, techniek en gebruik. Dat heeft ons op een spoor gezet dat aan wetenschappelijk onderzoek grenst en zeer boeiend is voor diegene die geïnteresseerd is in de materiële cultuur van Papoea.

Een voorbeeld: bij een van u thuis hangt aan de wand een streng gele gekleurde kralen. Bij nadere beschouwing blijkt het een band van gedraaid touw en orchideeënbast te zijn. Toen ik het uitboog werd duidelijk dat het om een tuigje gaat. Het is een versiering die om de borst en schouders wordt gedragen. Het is verworven in de Asmat, maar is waarschijnlijk afkomstig uit het Mekgebied (in het Centraal Bergland, noordelijk van het Asmatgebied) of de streek net ten zuiden daarvan. Tijdens het goed neerleggen van het object voor het maken van foto's werd ook de techniek waarmee het vervaardigd is duidelijk: het is een doorgaande band van acht draden die twee aan twee verbonden zijn in lussteekjes, met orchideeënbast, en die zichzelf kruist op drie plaatsen – daar worden de draden op een heel eenvoudige, maar decoratieve wijze door elkaar gewerkt. Ik heb daar foto's van gemaakt en een werktekening.

Wat is de zin van het uitpluizen van de bijzonderheden van een dergelijk maaksel? Is het nuttig een werktekening te hebben van iets wat wellicht niet meer of niet in die vorm wordt gemaakt? Weliswaar worden sommige voorwerpen nog steeds gemaakt voor eigen gebruik of voor verkoop aan toeristen, maar dan vaak in een vereenvoudigde vorm. Beschrijving van oudere voorwerpen geeft ons dus inzicht in het culturele erfgoed. Daarnaast maakt het regionale vergelijking mogelijk. Deze lichaamsversiering, ook wel bandelier of kruisband genoemd, kunnen we gaan vergelijken met andere bandeliers die we tegenkomen. Het is namelijk een heel karakteristieke versiering en komt bij vrijwel alle Papoeavolken voor. Soms zijn het meerdere losse banden, die schuin omgeslagen gedragen worden, soms is het één lange band die kruislings gedrapeerd wordt, soms zijn het tuigjes, uit een stuk of uit meerder onderdelen samengesteld. De technieken verschillen per regio en variëren van luswerk, halfvlechten, vlechten, met aangehangen of opgenaaide versieringen van kralen, zaden, schelpen, etc.

De vraag die op dit moment speelt is of al deze vormen en constructies iets met elkaar te maken hebben. Over het algemeen zijn ontwerpen en technieken onderdeel van plaatselijke ontwikkelingen, maar vaak is er sprake van beïnvloeding door nabije burens of via verdere contacten, met de kust of zelfs met overzee. Hoe verliepen die contacten en hoe vond verandering plaats, en is het dan een authentieke verwerking van iets 'vreemds', of is het in een 'vreemde' vorm in zijn geheel overgenomen? Dit zijn vragen waar archeologen, antropologen en kunstkenner zich mee bezighouden. Het gaat om

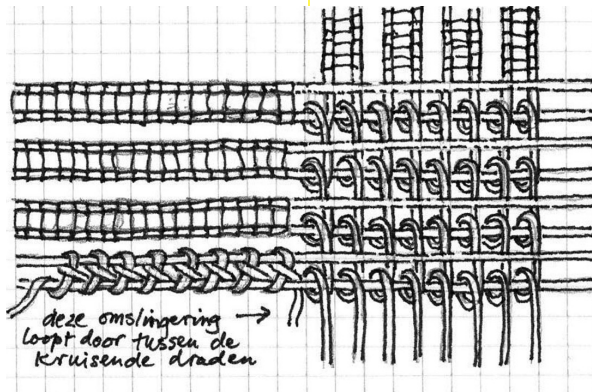

nauwgezet onderzoek dat inzicht biedt in handelswegen, migratie en processen van verandering. Vaak blijkt dat er sprake was van meer mobiliteit van mensen en kennis dan voorheen werd aangenomen; de mythe van Papoea's als steentijdmensen die geïsoleerd leefden en wiens cultuur statisch was wordt ontkracht.

Natuurlijk zijn veel zaken niet meer te reconstrueren, maar vaak geven technieken als een bepaalde knoop of verbinding of motieven op het voorwerp een indicatie van historische verandering en regionale verbanden. Een fantastisch onderzoek dat ook ons inspireerde, waarin de stenen bijlen en dissels van Papoea's op vergelijkende manier zijn onderzocht staat beschreven in het volgende boek: Pierre Pétrequin en Anne-Marie Pétrequin (2002), *Écologie d'un outil: la hache de pierre en Irian Jaya*. Paris: CNRS éditions, ISBN 2-271-05120-7.

Laat u zich niet afschrikken door het Frans, het is zeer ruim geïllustreerd met tekeningen, foto's, overzichten en kaarten.

Miekee Kijne

WAT ZIE IK?

Bij zijn roeping kreeg de profeet Jeremia van God de vraag: Wat zie je, Jeremia? Jeremia beschrijft wat hij ziet: een bloesemend takje en een scheefgezakte kookketel. God deelt hem de betekenis mee van wat hij ziet. Kijken, beschrijven, interpreteren. Dat doen we ook bij PACE.

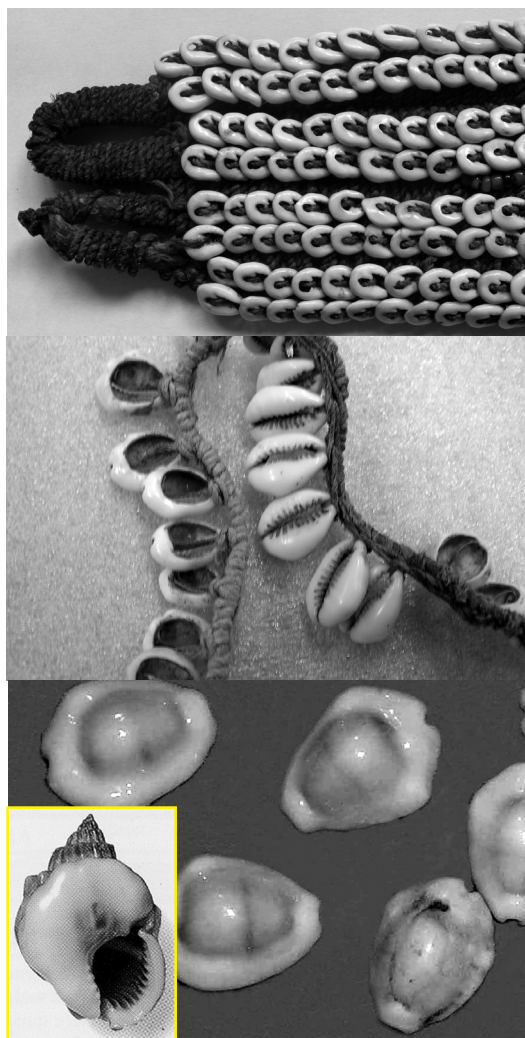
Sinds ik bij PACE werk, ben ik veel wijzer geworden over de Papoea's en hun land. Het beeld waarmee ik begon was er een van een steentijdbeschaving in de twintigste eeuw. Nu kijk ik heel anders tegen het gebied en haar mensen aan. Dat vind ik nog het meest interessant; tijdens het scannen en controleren van boeken kun je veel leren. Je bekijkt eens een plaatje. Je leest eens het halve boek. De rest vraag je aan Koen, of Sjoerd, of wie dan ook maar langs komt op kantoor.

Met het scannen en beschrijven van dia's en vooral films begon het echte werk. Vooral als er bij die films geen commentaar is. Wat zie je nu eigenlijk? Het is vaak lastig om gewoon te beschrijven wat je ziet. Ik zag dingen waarvan ik niet wist wat ze waren. Mensen waarvan ik de naam niet wist handelden op manieren waarvan ik het hoe en waarom niet wist. En dan al die voorwerpen die ik niet kende. Wat schrijf je dan op? Soms kom je per toeval net die informatie tegen die je nodig hebt. Zoals de beschrijving van zoutwinning in het boek van Le Roux, omdat Katja die passage net aan het scannen was. Ook bij het werken met de materiaalthesaurus liep ik regelmatig aan tegen gebrek aan kennis en niet in de laatste plaats bij mezelf. Gelukkig blijkt er binnen PACE veel kennis aanwezig te zijn. Alleen vaak bij verschillende mensen en meestal niet direct bij hen die het werk op dat moment doen. Dus moet je veel vragen. Toch zou het mooi zijn als die kennis meer georganiseerd aanwezig is en beter beschikbaar. Op die manier zou duidelijk worden wie waarin deskundig is en hoe we die deskundigheid kunnen delen binnen de organisatie.

Zo is het idee geboren om een expertisecommissie samen te stellen. Daarin zitten behalve Sjoerd en Anita mensen uit de particuliere commissie en kantoorvrijwilligers. Voorlopig zijn we vooral bezig

WAAR OF NIET WAAR?

In deze nieuwe rubriek behandelen we geruchten en feiten over bepaalde voorwerpen die we tijdens ons werk voor PACE tegenkomen. Veel collecties bevatten objecten welke vanwege het materiaal, de wijze van maken, of de gebruikswijze de belangstelling trekken. Niet zelden wordt er op interessante wijze gespeculeerd over deze onderwerpen en waar mogelijk belichten wij een en ander vanuit de kennis in de literatuur. Bij ons thuis lag vroeger een gordel in de vensterbank (een slechte plaats overigens voor artefacten omdat direct zonlicht verkleuring en warmte uitdroging bewerkstelligt) die helemaal versierd was met kleine stukjes schelp. Mijn moeder vertelde dat dat de afgezaagde bovenkantjes waren van kaurischelpen. Frappant is dat we datzelfde verhaal ook tegen kwamen bij verschillende van onze bezoeken. Dat dit verhaal de ronde doet komt waarschijnlijk omdat op allerlei andere voorwerpen kaurischelpen voorkomen waar de bovenkant van ontbreekt. De conclusie ligt dan voor de hand dat het bijproduct in bijvoorbeeld gordels gebruikt wordt. Technisch zou het afzagen van kaurischelpjes een hoogstandje zijn, maar daarvan zijn er meer in de nijverheid- en

kunsttradities van Nieuw-Guinea. Echter, als men naar de vorm van de schelp kijkt dan is bovenstaande theorie uitgesloten. Het gaat om andere schelpjes, namelijk nassaschelpjes (*nassarius* sp.) ofwel fuikhoortjes waarvan een paar soorten een grote, vlakke 'mond' hebben, en waarvan de punt wordt afgeslepen. Ze komen in de hele Indische- en Grote Oceaan voor en worden in alle landen daaromheen als versiering gebruikt. De gordel die we hier afbeelden komt van de noordkust van Nieuw-Guinea. Dergelijke gordels werden volgens Van der Sande (1907, *Ethnography and Anthropology, Nova Guinea*, Deel III) in Tarfia gemaakt. Paul Sillitoe (1988, *Made in Niugini: Technology in the Highlands of Papua New Guinea*. London: British Museum Publications, pp. 39 en 341) schrijft dat de nassaschelpjes bij de Wola van de hooglanden van Papua New Guinea met de komst van de Europeanen hun intrede hebben gedaan. Uit wat Le Roux (1948, *De Bergpapoea's van Nieuw-Guinea en hun woongebied*. Leiden, p. 169) erover schrijft zouden we kunnen concluderen dat ze in het westelijk bergland al in gebruik waren vóór de eerste expedities en via de Kema- en Mapiastreek van de Zuidkust en/of de Geelvinkbaai werden verhandeld.

Mieke Kijne en
Anneke Annema-Van Baal

met de beschrijving van etnografische artefacten. Hoe kun je een artefact het beste beschrijven, waar moet je op letten? Wat moet je fotograferen en hoe verwerken we alles in de database? Ik hoop dat we in de commissie ook na kunnen denken over de ontsluiting van de filmcollectie en de boeken. Je hebt daar meer dan bij voorwerpen te maken met recente ontwikkelingen en krachtige invloeden van buitenaf. Bovendien passen 'handelingen' en rituelen, zoals dans en landbouw, niet in de bestaande thesauri.

Wat ik het afgelopen jaar vooral heb geleerd, is dat er zoveel diversiteit is in Papoeaculturen. Dat de traditie van veel Papoeagroepen deels nog aanwezig is vind ik intrigerend. Het is boeiend om te zien hoe mensen in de moderne wereld nog gebruiken en geloofsvoorstellingen kennen die voor ons nauwelijks te begrijpen zijn. En hoe gaan Papoea's nu om met elkaar en met kwesties als leven en dood, liefde en strijd. Wat gelooft en verwacht men en hoe veranderden deze gedachten? Dit zijn spannende vragen. Juist door mijn historische belangstelling dreigt mijn beeld van Papua's alsnog te verstenen. Het zou leuk zijn ook bij PACE een keer aandacht te besteden aan de meest recente ontwikkelingen in de regio.

Erik Koren

PAPUA, LAND VAN VREDE

Op 25 en 26 oktober 2005 hebben de religieuze leiders uit Papua overleg gevoerd met vertegenwoordigers van Nederlandse hulporganisaties. Het thema van deze ontmoeting in het Kontakt der Kontinenten is 'Papua, Land van Vrede'. De Rooms-katholieke bisschop van Jayapura, Leo Laba Ladjar, de voorzitter van de Evangelische Christelijke Kerk, ds. Herman Saud, de voorzitter van de Papua afdeling van de Ulama Raad, drs. Hussein Dg Zubeir, de rector van de Theologische Hogeschool van de kerk, ontstaan uit de evangelische

Amerikaanse zending, Noakh Nawipa, en de vertegenwoordiger van de Hindoe-gemeenschap in Papua, I Gusti Made Sunartha komen uit zeer uiteenlopende achtergronden en verschillen in politiek inzicht. Eén ding hebben ze gemeen en wensen ze te koesteren: in alle verschillen wordt vanuit hun onderscheiden geloof vrede en gerechtigheid gezocht voor Papua en wel in het bijzonder voor de oorspronkelijke bevolking. Enkele deskundigen uit Papua en Jakarta versterken de delegatie. Pim Schoorl vertegenwoordigde PACE en Jaap Timmer was als expert aanwezig.

Drie onderwerpen vereisen de aandacht: versterking van de situatie van mensenrechten, herbezinning op de geschiedenis en lobby voor de Speciale Autonomie van Papua. De religieuze leiders zijn zich ervan bewust dat de vrede in Papua ernstig wordt bedreigd. Die dreigingen komen van buiten: islamitische paramilitaire bewegingen kunnen in Papua hun strijd zoeken te voeren. Tot nu toe kon dit worden verhinderd, mede door de samenwerking van de religieuze leiders. Vrede kan eveneens bedreigd worden door politieke bewegingen, die zich met geweld wensen af te scheiden van Indonesië. Vrede is een kostbaar goed, maar niet los verkrijgbaar. Het zal altijd verbonden zijn met gerechtigheid. Er is onder Papoea's een toenemend ongeduld over het optreden van het bestuur op het nationale en het provinciale niveau. Na de zogenaamde Papua Lente van 1999-2001 was er de opluchting, dat Papoea's de ruimte zouden krijgen om hun eigen huis te beheren en zo hun vrijheid te beleven, weliswaar binnen de kaders van een Speciale Autonomie. Dit is nauwelijks tot werkelijkheid gekomen, integendeel. De Speciale Autonomie leidde tot een omvangrijke geldstroom naar Papua, maar dit leidde niet tot een betere dienstverlening aan de bevolking. Tevens lijkt er steeds meer onenigheid tussen de bevolking van Papua te ontstaan.

(vervolg p. 4)

CULTUREEL ERFGOED IN PAPUA

PACE is bezig zich voor te bereiden op een volgende projectperiode. Er verschenen twee belangrijke nota's in dat kader. De eerste nota heet 'De ontwikkeling van cultuureducatie in Papua/ Indonesië: op weg naar een verantwoorde samenwerking tussen Papua en PACE'. De tweede nota vormt de eerste stap op weg naar een beleidsnota voor 2006-2009. Op basis van de uitgangspunten van deze twee nota's werd een ontmoeting met onze contacten in Indonesië georganiseerd.

Van 13 tot 16 oktober 2005 vond in Jakarta een overleg plaats over de wensen en plannen aan de kant van onze partners met betrekking tot de samenwerking met Papua. De groep mensen, die aan het overleg deelnam was beperkt tot delegaties van de Universitas Cenderawasih (UNCEN) in Abepura en van de Universitas Negeri Papua (UNIPA) te Manokwari, onder leiding van respectievelijk dr. Johszua R. Mansoben en dr. Agus I. Sumule.

Johszua Mansoben: De instandhouding van het cultureel erfgoed van Papua heeft onze volle aandacht. We zijn bezig ons museum met dit oogmerk meer dan ooit een functie te geven. Eén van onze programma's is het ontwikkelen van lespakketten op middelbare scholen. Een ander initiatief is genomen door Habel Samakori: de samenstelling van een cd met een digitale collectie van het Museum Loka Budaya. Die cd kan aan scholen worden aangeboden. Nu zijn 48 objecten gedigitaliseerd. Agus Sumule vult aan: Het is nu het moment om publieke aandacht te vragen voor het culturele erfgoed van de regio. Juist de digitale mogelijkheden stellen ons in staat om aan te tonen dat we iets te bieden hebben voor de instandhouding van dit erfgoed. In Papua moet zoiets komen als een eigen PACE. Laten we daar niet op wachten maar volgend jaar een manifestatie organiseren, waarin Papua Cultureel Erfgoed wordt getoond en de toepassing ervan voor onderwijs en samenleving onder de aandacht wordt gebracht

van organisaties op het gebied van onderwijs, ontwikkeling en godsdienst. De beste tijd is juli 2006. PACE zal één van de organisaties zijn, die digitale bijdragen kan laten zien.

De uitnodiging ligt er en Johszua en Agus weten dat er veel huiswerk ligt. In november overleggen zij beiden over de voorbereidingen van en voor deze manifestatie. Zeker is dat er fors aan de weg moet worden getimmerd, waarbij het om meer dan om PACE in Nederland gaat. Gelukkig maar. Het korte termijn programma eist veel, maar staat in het teken van wat op langere termijn kan worden uitgewerkt. Eventuele projecten die daar uit voortkomen zullen geld gaan kosten dus is het zaak om contacten te leggen met organisaties als UNESCO, de Rockefeller Foundation, de Indonesische Associatie van Musea, BAKTI (Wereldbank projectafdeling te Makassar) en dergelijke.

Johszua coördineert de voorbereiding van de culturele manifestatie, gepland voor juli 2006. In de tussentijd zal verder worden gewerkt aan overleg per e-mail en via bezoeken die aan Nederland plaats vinden, betreffende de invulling van het PACE Nederland programma 2006-2009. In de aanloop naar 2006 worden enkele educatieve thema pagina's ontwikkeld. Mieke Kijne draagt materiaal aan rond twee thema's: textieltechnieken en Asmat gordels. Frederik Sokoy van het eerder genoemde Museum Loka Budaya zal het ontwerp voor de educatieve thema pagina's verder ter hand nemen en een uniform model voorbereiden om aan Papua kant te gebruiken. Het belangrijkste is echter dat er stappen naar buiten worden gezet om de eigen cultuur te promoten. Dat is onderdeel van een veel bredere beweging, waarin de mensen van Papua het beheer van eigen land en cultuurgeschiedenis ter hand nemen. Te lang duurde de periode dat de bevolking in hun eigen waarde werden genegeerd, onderschat, miskend of gewantrouwd.

Jaspert Slob

BESTUUR

Jaap Timmer, voorzitter
Pim Schoorl, vice-voorzitter
Fransje Sollewijn Gelpke, secr.
Jan van Baal, penningm.
Paul van den Brink
Frits Cowan
Harry Kamma
Jos Marey
Zacharias Sawor
Jaspert Slob
Rogier Smeele

BUREAUSTAF

Anita Bouwman
Sjoerd Jaarsma
Koen de Jager

RAAD VAN ADVIES

Dhr. Otto Ap
Drs. Jone Bos
Drs. Nol Hermans
Drs. Fer Hoekstra
Mevr. Eef Mamoribo
Drs. Kees van den Meiracker
Drs. Frans Peters

Colofon

PACE Nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Papua Cultureel Erfgoed.

ABONNEMENT

PACE Nieuwsbrief verschijnt minimaal eenmaal per jaar. De nieuwsbrief wordt toegezonden aan onze donateurs.

EINDREDACTIE

Het bestuur

OPMAAK

Sjoukje Rienks

REDACTIEADRES

info@papuaerfgoed.org

donaties

Uw bijdrage kunt u overmaken op Postbank 9112842 m.v.v.

- 'gift' of 'donatie'
 - minimaal € 15,00
- t.n.v. St. Papua Cultureel Erfgoed, Symfonieaan 18, 3438 EV Nieuwegein

(vervolg 'Papua, lang van vrede')

Tijdens deze ontmoeting is de samenwerking van de verschillende religies een goede impuls gegeven. Het eigenlijke werk moet gebeuren in Papua, in Jakarta en in de internationale netwerken, die vrede en gerechtigheid in Papua ondersteunen. In de nabije toekomst nodigen de religieuze leiders uit Papua de vertegenwoordigers van de nationale instituten in Jakarta uit om zich te bezinnen op de problemen van Papua en de mogelijkheden om daarin nieuwe wegen te vinden ten dienste van de bevolking. Op politiek niveau zal de Speciale Autonomie worden gestimuleerd. Hier ligt de rol van waakhond: er moet ernst worden gemaakt met het leggen van rechten in de handen van Papoea's zelf als wettelijk is vastgelegd in 2001. De regering zal de tegenkrachten geen ruimte moeten geven.

Aan Nederlandse kant ondersteunen Cordaid, Justitia et Pax, CMC, Kerkinactie en ICCO het programma van de religieuze leiders 'Papua, Land van Vrede'.

Jaspert Slob

Symfonieaan 18
3438 EV Nieuwegein

T: (030) 604 5422;
F: (030) 604 6885
E: info@papuaerfgoed.org
www.papuaerfgoed.org

Postbank: 9112842
KvK nummer: 320 87784